

Stad en Recht, Opstellen van medewerkers van de faculteit der rechtsgeleerdheid ter gelegenheid van het 350-jarig bestaan van het Atheneum en de Universiteit van Amsterdam, Gouda Quint, Arnhem 1982, 260 p.

Dit boek biedt de samenbundeling van een vijftiental opstellen van zeer diverse aard, waar de rechtsbeoefening in haar sociale context is geplaatst. Aanleiding tot het thema 'Stad en recht' was het facultaire lustrum van de Universiteit van Amsterdam. Vooral jongere medewerkers kregen hierdoor de kans om hun onderzoeksresultaten te publiceren.

Ik overloop kort de stukken die de lezer van *Panopticon* mogelijk interesseren.

Vooreerst is er het artikel van *G. Bossers*, '30 april 1811' (p. 31), waarin een aantal rechtshistorische opmerkingen worden geformuleerd naar aanleiding van de eerste zitting van het hof van assisen van het departement van de Zuiderzee te Amsterdam. *C. Haffmans* gaat in zijn stuk 'Biedt de Hoge Raad ruimte voor de politieacties op de Zeedijk' (p. 41) in op de vraag of het optreden van de politie in oktober 1981 wel wettig was, daar waar zij invallen had gedaan in een aantal etablissementen waarvan zij vermoedde dat er op grote schaal verdovende middelen werden verhandeld. Meer bepaald gaat de auteur in op de juridische vraag: Kan de politie wel eenieder die in zo'n etablissement aanwezig is, als verdachte aanmerken en dan ook fouilleren?

In 'Hoe burgerlijk zijn ongehoorzame krakers' (p. 57) confronteren *C. Maris* en *P. Polka* twee theorieën (Schuyt en Dworkin) met de praktijk van de krakers. Nagegaan wordt in hoeverre Schuyts' beschouwingen over burgerlijke ongehoorzaamheid op de krakersacties van toepassing zijn. Op de houdbaarheid van de krakersargumenten alsdusdanig gaat men niet in. Toch, zo besluiten de schrijvers zelf, zijn hun conclusies van meer belang voor theoretici dan voor practici. De geanalyseerde theorieën bieden aldus in het praktische geval van het krakersprotest geen uitkomst.

Voor wie zich bezig houdt met homoseksualiteit en strafrecht, biedt het artikel van *M. Salden*, 'Van Sodom tot Shakespeareclub' (p. 125) een uitstekend historisch-criminologisch overzicht.

In het stuk over 'De Bijlmermeer bajes' (p. 147) geven *A. Schreiner* en *P. Mitschell* een historisch-penologische schets van deze gevangenis: het vraagstuk van de resocialisatie, het dagprogramma, de gemeenschap, het comfort en de beeldapplicatie.

Misbruik van sociale voorzieningen is reeds een zeer oud probleem. Aan de historische opmaat, de sociale recherche en de afdeling Bijzondere Controle van de Gemeentelijke Sociale Dienst van Amsterdam is het artikel van *J. Verheul*, 'Sociale zekerheidsfraude en strafrecht in Amsterdam' (p. 175) gewijd.

Tot slot kan ook het artikel van *L. Vorrink*, 'Recht en verkrachting' (p. 207) aan de aandacht van het *Panopticon*-publiek niet ontgaan. De houding en het optreden van de politie en justitie tegenover verkrachting vormt het hoofdthema. Verder onderzoekt de auteur de wetgeving en de vervolging ten aanzien van verkrachting. Ook wordt aangegeven hoe de vooroordelen bij het publiek rond verkrachting door de feitelijke rechtspraktijk zijn veroorzaakt.

Dit boek, dat actuele onderwerpen aansnijdt, mag het bewijs zijn van een geslaagde publikatie, waarin zeer uiteenlopende juridische specialiteiten rond

één verbindend onderwerp 'Stad en Recht' werden samengebundeld. Dit is echter ook zijn zwakte: de lezer krijgt vaak slechts een voorproefje waar hij het hoofdgerecht soms moet missen.

K. Timmerman